

Domače vesti

Bojevititi tiskarji

Unija črkostavcev je ena najstarejših in najmočnejših v Ameriki, in primeroma malo tiskarn je v deželi, ki bi ne imele za unijo pogodbe s klavzulo za zaprtje delavnice. Ko se je v soboto v Clevelandu otvorila narodna konvencija omenjene unije, kateri prisostvuje 2,000 delegatov, je imel predsednik Woodruff Randolph bojevit govor, v katerem je izjavil, da se njegova unija ne bo nikdar pokorila Taft-Hartleyevemu zakonu, ki prepoveduje "zaprtje delavnice." Unijski črkostavci enostavno ne bodo hoteli delati ob strani ljudi, ki niso člani unije, je rekel Randolph.

Podr. št. 106 Sansa

Jutri večer se vrši redna mesečna seja podr. št. 106 SANSa v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Ker se bo na seji razmatrivalo več pomembnih stvari, se naproša članstvo in društvene zastopnike, da se gotovo udeležijo.

Mlad. zbor SDD

Jutri večer ob osmih se vrši seja pevskega zbora SDD na Waterloo Rd. Prosi se starše in odbornike, da se botovo udeležijo, ker je več važnih zadev za rešiti.

Nagrada na pikniku

Progresivne Slovenke krožka št. 1 so včeraj oddale prav lepo nagrado na svojem pikniku na SNPJ. Nagrade je deležna oseba, ki se izkaže s listkom 014593, in sicer se naj zgleda pri tajnici Mrs. Mary Vidrich, 15718 Grovewood Ave.

V bolnišnici

V Lowman Pavilion 4 A se dalj časa nahaja rojak Anton Rozina, katerega prijatelji lahko obiščejo v sobi št. 400. Upamo, da se mu zdravje kmalu obrne na bolje!

Vojne poroke bodo natrpale šolske sode

Ena posledica vojne bodo do skrajnosti natrpale šole, ko se prihodnji mesec zopet začne pouk. Ko je namreč Amerika v decembru 1941 po napadu na Pearl Harborju formalno stopila v vojno, je število porok nenadoma silno poskočilo in rezultat tega je, da je "pridelek" otrok, ki so spoznili šesto leto in bodo torej sedaj začeli pohajati v šole, večje kot kdaj prej v zgodovini Clevelanda. Isti položaj seveda obstoja v deželi na splošno.

Z nožem napaden

V prepiru radi nekega dekleta je bil včeraj ob 2:45 zjutraj na ulici napaden z nožem in resno ranjen 20-letni Edward Bolden, ki je uposlen na gasolinski postaji na E. 185 St. in Shawnee Ave. Bolden, čigar dom se nahaja na 870 E. 210 St., je bil odpeljan v bolnico Emergency Clinic, dočim je napadalec policija aretirala na pozorišču napada in ga odvedla v zapor.

Nov grob

MICHAEL GREGURICH
Preminil je Michael Gregurich, star 35 let, stanujoč na 6709 St. Clair Ave. Rojen je bil v Clevelandu. Tukaj zapuščala brata Rudolpha in Anthonyja ter sestro Mrs. Emmo Oster. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 9:30 iz Golubovega pogrebnega zavoda na E. 47 St. in Superior Ave. v cerkev sv. Vida ter nato na pokopališče Calvary.

Jugoslovanski petletni načrt je bolj drzen kot pa katerikoli načrt Rusije

BEOGRAD, 14. avgusta (Poroča Daniel De Luce)—Pred poletom socializirane industrije izginja v Jugoslaviji vek lesenega pluga.

Zunanji kritiki lahko zagotavljajo, da je nemogoče za Jugoslavijo, da se dvigne v ekonomskem pogledu sama od sebe. Toda dejstvo je, da so se z vsemi silami vrgli na ta poizkus.

Petletni plan, ki je bil sprejet preteklega aprila, je sorazmerno bolj ambiciozen kot pa katerikoli plan Sovjetske zveze.

Cilji, katere si je FLR Jugoslavija postavila, da jih doseže do leta 1951, so tako dvignjeni nad staro raven, da bi samo 50 odstotkov izvršitve načrta predstavljalo večji ekonomski program, kot pa ga je predvojna Jugoslavija storila v eni celi generaciji.

Smatra se, da je sigurno, da bo Jugoslavija šla naprej brez zapadnega kapitala, toda dobila bo važno mehanično in tehnično pomoč od Sovjetske zveze in manjših zaveznikov držav, ki so že visoko industrija-lizirane.

Ker je smatrala, da jo je zapadna financa izkoriščala kot polkolonijo, je Jugoslavija podprala tujezemske imovine. Vprašanje oškodovnine je še vedno predmet raznih pogajanj, toda nobene nade ni, da bi se tuji mogli zopet polastiti kontrole.

Načrt na primer predvideva povečanje produkcije premoga za 265 odstotkov nad produkcijo iz leta 1939, produkcijo jekla za 320 odstotkov, aluminija za 800 odstotkov, elektrike za 400 odstotkov, nafte pa od 1,000 na 450,000 ton — kar pomeni povečanje za 4,500 odstotkov! Predvideva se, da bo splošna industrijska produkcija z ravni, ki je v letu 1939 znašala 3,378 dinarjev (67.57) na prebivalca, zvišana na 10,625 dinarjev (\$212.50) v letu 1951.

Vsaj eno uradno poročilo državnemu oddelku s strani ameriškega opazovalca je označilo jugoslovanski plan za "phony", toda trdoglavi angleški, švicarski, češki, švedski in drugi zunanji opazovalci smatrajo, da je to, kot označajo, preuranjeno presojanje.

Kaj govori v prilog jugoslovanskemu uspehu?

Trije važni činitelji so, ki govorijo o končnem jugoslovanskem uspehu:

Njena delovna sila je mobilizirana in je dobila energijo vsled revolucionarnega zanosa. Primer tega je mladinska proga, ki je dolga 147 milj, in katera je bila zgrajena s prostovoljnimi, brezplačnim delom. Obljubljaja se, da bo v par letih doseženo boljše življenje za vse. Ta obljuba deluje kot bojni klic.

Njeni voditelji so mladi. Mnogi kabinetni ministri so stari okrog 30 let. Želijo se učiti in tudi trdo delajo. To je vrhinja plast predvojnih študentov na visokih šolah. Prestali so preizkušnjo v vojni in gozdovih. Te voditelje se ne more kupiti ali pa korumpirati.

Jugoslavija je največja prijateljica Sovjetske zveze na jugovzhodnem delu Evrope. Rusija je že dosti storila za to zvezo. V vsaki težavi bo Jugoslavija od nje dobila ekonomsko pomoč.

Argentina želi "Marshallov načrt" tudi za južno Ameriko

Na pan-ameriški konferenci je prišlo do nesoglasja glede "obrambe zapadne hemisfere"

QUITANDINHA, Brazilija, 16. avgusta—Argentinski zunanji minister Juan Atilio Bramuglia je danes postavil predlog, ki navzlic temu, da ni popolnoma odkrit, daje vedeti, da Argentina želi, da se Marshallov načrt za ekonomsko pomoč Evrope in Aziji proširi tudi na južno Ameriko.

V svojem govoru, s katerim je pojasnil stališče Argentine, je Bramuglia popolnoma prezrl predloge ameriškega državnega tajnika George C. Marshalla, za ustanovitev obrambnega pakta in je namesto tega poudaril ekonomsko akcijo.

Argentino je pri tej zahtevi za neko vrsto "Marshallovega načrta" podprl tudi čileanski zunanji minister German Vergara Donoso, ki je rekel, da je rešitev ekonomskih vprašanj potreben pogoj za kontinentalno enotnost.

Marshall bo vztrajal pri obrambnem paktu

V ponedeljek se bo konferenca nadaljevala, toda ameriški državni tajnik bo pojasnil stališče Zedinjenih držav šele v sredo. Pričakuje se, da bo predlagal odrejeni načrt za ustanovitev zveze za obrambo hemisfere, pri kateri bi vse republike bile vezane s dve tretjinsko večino in nobena ne bi smela v kateri koli bodoči vojni ostati nevtralna.

Argentinski zunanji minister se je pri svojih predlogih držal osnovnega stališča Peronovega režima, namreč, da morajo Američani najti srednjo pot med komunizmom in kapitalizmom.

Posredovanje v paragvajski civilni vojni odobreno

Na konferenci je bil soglasno sprejet predlog za skupno posredovanje v paragvajski civilni vojni s strani 20 držav, ki so se konference udeležile.

Sklenjeno je, da se bo poslalo tako eni kot drugi strani posebno brzojav s priporočilom, da se borbe prekine prej kot mogoče.

Braziljski delegat Paul Fernandez, ki je predsednik konference, je opozoril delegate, da v slučaju, da "sami ne bi uspeli očuvati mir na kontinentu," ne bi druga "manj pozvana" stran bi prevzela to nalogo.

Majhne preproge

V obeh trgovinah A. Grdina in sinovi na 6019 St. Clair Ave. in 15301 Waterloo Rd. imajo v teku razprodajo na tovarniških vzorcih preprog, katere dobite po zelo nizki ceni. Čitajte njih oglas v današnji številki in se prepričajte o tej posebnosti.

TAYLOR SE VRNIL V VATIKAN KOT ZASTOPNIK PREDS. TRUMANA

WASHINGTON, 15. avgusta. Predsednik Truman je danes objavil, da se bo Myron C. Taylor vrnil v Rim, "da poglobi zveze med Belo hišo in Vatikanom z ozirom na vprašanje svetovnega miru."

S tem imenovanjem se bo Taylor v drugič vrnil v Vatikan. Prvič je odpotoval v Vatikan kot osebni poslanec pokojnega predsednika Roosevelta, in sicer leta 1940.

V svoji izjavi je Truman tudi poudaril, da bo Taylor, poleg diskusij s papežem, imel pogovore tudi z ostalimi evropskimi voditelji, (ki pa v poročilu niso imenovani).

Proti Taylorju, kot poslanec v Vatikanu, so bile dvignjene mnoge ostre kritike od strani protestantskih verskih skupin. Toda navzlic tem kritikam je Truman istega ponovno imenoval.

Taylor je bivši predsednik U. S. Steel Corp. in je star 73 let. V Vatikan se je že podal danes popoldne in sicer z letalom.

Pepper kritizira zunanjo politiko

WASHINGTON, 16. avgusta—Senator Claude Pepper je danes ostro kritiziral vladno zunanjo politiko in predložil, da se mora Marshallov načrt proširiti na vsako državo, vključno tudi Rusijo in države v vzhodni Evropi, ki potrebujejo ekonomsko pomoč.

Urgiral je jačanje odnošajev med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo, s katerim bi se pospešilo "zdravo in progresivno zunanjo politiko." Glede akcij, ki jih samostojno podvzema, je posamezne velike sile, je Pepper rekel, da ogrožajo organizacijo Združenih narodov.

Pepper pa je posebno ostro okrcal ameriško politiko v Grčiji, ki da celo vodi "v samostojno vojaško akcijo."

Administracijo je obtožil, da pada v "resno pogrško, ko podpira reakcionarne in dekadentne režime v cilju, da zajezijo nagibe za socialno spremembo v Aziji in Evropi."

Pepper je izjavil časnikarjem, da je imel glede zunanje politike pogovor s predsednikom Trumanom, da oba imata iste cilje—mir v svetu, da pa vedno ne soglašata glede načina, s katerim naj se ta mir doseže.

Senator Pepper je poudaril, da Zedinjene države ne bi smele odklanjati pomoči državam, ki se nahajajo v političnih sferah, katere "nam se ne dopadejo." Obtožil pa je tudi administracijo, da ne podvzema ničesar, za osvoboditev in napredek zatiranih kolonialnih ljudstev.

"Isti teden, ko je Holandija poskušala utopiti novo republiko Indonezijo v morju krvi, je Svetovna banka, v kateri imamo naj odločujočo besedo, odobrila Holandiji večje posojilo."

"Osnova za vsako zdravo zunanjo politiko miru," je rekel Pepper, "je vrnitev Amerike na ideje miru in socialnega napredka Franklin D. Roosevelta."

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Grški partizani so proglasili "svobodno vlado"; borba se veča

Ameriški poslanik na Japonskem je izgubljen na morju

HONOLULU, 17. avg. — Nekje na morju se je ponesrečilo predelano armadno letalo, s katerim se je vračal domov ameriški poslanik na Japonskem George C. Atcheson. Poleg njega so pogrešane še tudi druge osebe.

Tukaj se sporoča, da obstoja zelo majhna možnost, da se bo pogrešano letalo našlo ali rešilo katerega izmed osmih potnikov na njegovem krovu.

Na krovu letala, ki je bilo na poletu v Washington, se je nahajalo 13 oseb. Tri osebe so bile najdene in rešene danes zjutraj.

Električni čistilci preproge

V današnji številki "Enakopravnosti" je oglas trgovine Norwood Appliance & Furniture, 6202 St. Clair Ave., ki opisuje prednosti električnega čistilca za preproge Premier izdelka. Ves ta teden bodo gospodinje imele priliko prihraniti si lepo vsoto denarja pri nabavi tega čistilca, in dobile bodo primeren popust za stare čistilce.

Nekateri vladni krogi so re-

Vlada v Atenah označuje akcijo gerilcev za "ustanovljenje banditske vlade" na grškem ozemlju

ATENE, 16. avgusta—Grški gerilski vodja gen. Markos Vafiades je danes po radiju proglasil vojaško vlado v svobodnem delu Grčije. Vlada v Atenah je zaplenila proglaše, v katerih je bila proklamirana nova vlada, čim so se pojavili v javnosti.

Istočasno je glavni stan tretje grške armade v Solunu poročal, da so se gerilski boji na kakih ducat točkah od zapadne Tracije pa do zapadne Macedonije v teku zadnjih 48 ur znatno poostriili. Poroča se, da partizanske čete v bojih rabijo težke možnarje, kakršnih nimajo niti čete atenske vlade.

Proglas svobodne vlade označen za "komičen pojav"
Minister za javni red Napoleon Zervas je podal izjavo, v kateri je rekel, da je "ustanovljenje banditske vlade na grškem ozemlju komičen pojav radijske postaje v glavnem albanskem mestu Tirani, katerega kontrolira albanski premier Hoxha in Moskva."

Dostavil pa je, da grška vlada tej akciji navzlic temu pripisuje "potrebno važnost." Čim so se v Atenah pojavili iztisi partizanskega glasila "Eleftheri Ellada," v katerem je bil objavljen proglas svobodne vlade, je policija zaplenila vse liste, in državni prosekuter je izjavil, da bo štab časopisa, ki je objavil proglas, posajen na zatožno klop.

Ljudska sodišča ustanovljena na svobodnem ozemlju

Grški gerilski vodja gen. Markos je nocoj izdal dekret, s katerim se v vaseh in mestih, ki se nahajajo v svobodnem ozemlju, ustanovljajo ljudska sodišča.

Ta sodišča bodo sestojala iz treh sodnikov-lajikov, in bodo reševala vse spore z izjemo onih, ki spadajo pod delokrog vojaških sodišč.

Zadnje poročilo iz Aten javlja, da je vladni obrambni svet vzel v pretes zvišanje oboroženih sil za 50,000 mož, s čemur bi se armada atenske vlade povečala na 200,000 mož. To se smatra za potrebno, da se zdrobi rastočo moč partizanskih bojnih sil.

CHURCHILL NAPADA VLADNI PROGRAM KOT 'TOTALITARSTVO'

V nujnostnem programu vlade vidi prihod dobe bede in trpljenja

LONDON, 16. avgusta—Winston Churchill je danes "svečano" opozoril Anglijo, da se bo, če se podvrže "totalitarskemu nasilju in regimentaciji," našla pred neizmerimi izgledi bede in trpljenja.

Voditelj konservativcev, ki je svoj radio govor imel iz svojega doma v Kentu, je obtožil delavsko vlado, da je "glupo zapravila" ameriško posojilo in da je stranko ter razredne predsodke dvignila nad potrebe dežele.

Churchill je delavsko vlado okrcal tudi zaradi predlaganja mer, o katerih je rekel, da so daleč nad tistim, "kar je potrebno, da se zoperstavimo akutni ekonomski krizi dežele."

S svoje strani je Churchill predlagal izhod, ki bi slonel na intenzivni borbi in na naporih posameznikov.

"Samo z osebnimi naporji, s svobodnim podjetništvom in iznajdljivostjo, z vsemi neenakimi nagradami in plačami se lahko 47,000,000 prebivalcev tega malega otoka obdrži živih," je rekel Churchill.

Pol milijona Angležev se hoče izseliti

Churchill je naslovil poseben apel na 500,000 Angležev, ki so, kot pravi, vložili prošnjo, da se lahko izselijo v dominione ali pa v severno in južno Ameriko.

V govoru, v katerem je odgovarjal na govor, ki ga je prete-

Amerika daje Indoneziji zadnjo priliko

WASHINGTON, 18. avgusta—Zedinjene države so danes dale indonežskim voditeljem zadnjo priliko, da se lahko poslužijo ameriškega posredovanja v sporu z Holandijo.

Državni oddelk je obelodanil noto, ki pojasnjuje izločitev vlade, in katero noto je starišči podpredsedniku Indonezije A. K. Ganiju ameriški konzul v Bataviji Walter A. Foote.

"Če so indonežske oblasti pripravljene, da sprejmejo posredovanje Zedinjenih držav, kot je to storila holandska vlada, bi Zedinjene države bile srečne, da lahko gredo naprej," je med ostalim rečeno v noti. Toda obenem se v noti poudarja, da bodo ameriški naporji za posredovanje propadli, če bi Indonezija še nadalje vztrajala, "da določi poseben način ureditve spora."

Indonežska vlada je tudi opozorjena, da bi v tem slučaju Zedinjene države ne imele druge alternative, kot da obvestijo holandsko vlado in Varnostni svet Združenih narodov, da Indonezija ni sprejela ponudbo za posredovanje.

UREDNIKOVA POŠTA

Žal se moramo dotakniti tudi vprašanja "demokratizacije," odnosno na splošnem vprašanja demokracije, ki jo v Zedinjenih državah smatramo, da predstavlja obliko vlade, ki izvira od ljudstva, od širokih plasti naroda. Oblast je zgrajena od spodaj proti vrhu, predsednika voli ljudstvo pri splošnih volitvah. Vatikan, ki danes najbolj poudarja "demokratizacijo" pa ni sam po sebi noben vzgled demokracije. Katoliške množice na primer ne volijo papeža, ampak ga volijo kardinali, katere pa zopet imenujejo papeži, kar pomeni, da je oblast v Vatikanu zgrajena odzgo-

raj. To važno dejstvo ne sme poučimen izgleda nekako smstvo. Že od leta 1050 dalje k osnovanih demokratičnih prki je spisal prvo slovensko "C1853 v založbi Jožefa Blaznikolaj II v cerkvenem zboru lpravic, da se udejstvujejo pglavlarja. Vertovec o tem piniki z ljudstvom vred papežjevali... Nikolaj II. je želel, davi v Rimu, veliko pobožnna stolu sv. Petra sedelo, biučeni in pobožni možje v papdal, da ljudstvo se nima večnikar vtikati; da le škofje blrimskih cerkev, ki so jih kaprej sami papeže volijo." Mrazgraja o "demokraciji," vedno "cerkveno demokracijoavgusta obsodil demokratičnjajno definicijo cerkvene deza cerkev "vsa oblast prihajajse seveda odlika vsakega totA. D. nas je večkrat poučila, običajna ta vrsta vladavine.

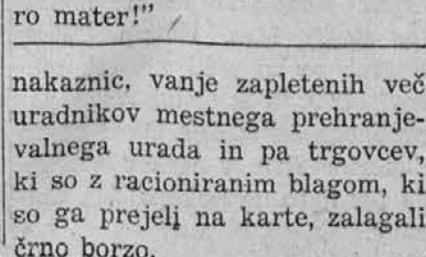
Za publicijski odsek:
Anton Jankovich

od zgoraj in gre na nižje." (Totalitarnega sistema, kajti sama da je pri totalitarnskih vladah)

(Dalje prihodnjič.)

Najnovejša statistika ugotavlja silen porast tržaške industrije v tobačni stroki. Vsaka deseta ulica ima že svojo lastno izdelovalnico tobaka.

ŠKRAT

Leonid Lenč:

Spremembe niso dovoljene

Zgodilo se je v kavarni "Anjutine oči." nezadovoljen gost je zahteval knjigo za pritožbe in je popisal vso stran, zasopel od jeze in togote.

In vse to se je zgodilo—zakaj? Zaradi rezine citrone!

Takole je bilo: Gost je sedel za marmorno mizo, se zadovoljno oziral naokoli, z nasmeškom na obrazu povabil bliže natakarico Tonjičko in ji rekel:

"Pri vas je pa zelo prijetno! Okna imajo zavesa, na vsaki mizi stoji lonček z rožami... Pri nesite mi skodelico črne kave s citrono!"

Tudi Tonjička se je prijazno nasmehnila in rekla:

"Kave s citrono ni na našem jelovniku?"

Gost je začuden preletel jelovnik od vrha do kraja in rekel:

"Toda čaj s citrono imate?"

"Imamo."

"Torej je stvar v redu. Vzemite kolešček citrone, položite ga na cedilo in prinesite mi ga poleg kave. Plačal bom, kolikor boste računali!"

Kakor bi slutila bližajočo se nevihto, je Tonjička globoko vzdihnila:

"Dobro, pa grem. Poskusila bom..."

Čez četrto ure se je vrnila. Gost je tačas postal nejevoljen, da, vprav besen. Bobnal je s prsti po mizi in pobilskaval z očmi na trepetajoče zavesa.

"S kavo in citrono vam, žal, ne moremo postreči!" je pojasnila Tonjička. "Tega ni na našem jelovniku."

"Neahajte mi že s tem jelovnikom!" je zahrmel gost. "Ali imate pri hiši kakšno citrono?"

"Citrono imamo."

"Ali imate nožek, s katerim se odreže kolešček citrone?"

"Imamo."

"Nu, torej. Imate citrono, imate nož—kje so torej nepremagljive ovire? Zakaj mi ne morete prinesiti poleg kave kolešček citrone?"

"Ravnateljica pravi, da so pri nas, v 'Anjutinih očeh' jelovnik napisali gori, v vodstvu podjetja. S tem, kar je zapisano na jelovniku, lahko postrežemo gostom, z drugim pa ne."

"Ali ima vaša ravnateljica glavo?"

"Ne vem—mislim, da jo ima. Državljan, svetujem vam tole: naročite skodelico črne kave in čašo čaja s citrono. Skušala vam bom ustreči, prinesla bom kolešček citrone posebej na cedilu, pa ga boste lahko oželi v kavo."

Gost je zardel do ušes, udaril s pestjo po mizi in zahteval knjigo za pritožbe.

Naslednjega dne je ravnateljica "Anjutinih očeh" Anastazija Petrovna Lukomorova, starejša debelušna ženska, vsa vznemirjena sedela pri seji vodstva podjetja tik svojega neposrednega šefa in razpravljala z njim o večerajšnjem pripetljaju.

"Gost je imel prav," je dejala Lukomorova.

"Prav, da, in ne enkrat, temveč tisočkrat!" je pritrdil Lukomorovi nadrejeni vodja obrata.

"Dementij Pavlovič, sodim, da bi morali gostom prinesiti, kar zahtevajo," je nadaljevala Anastazija Petrovna.

"Moramo, tovarišica, moramo, seveda moramo..."

"A kaj se dogaja pri nas? Imamo citrono, imamo kavo, a na zahtevo ne postrežemo s kavo in citrono! Tako ne smemo delati. To je smešno, Dementij Pavlovič!"

"Res je smešno, Anastazija Petrovna!"

Takšen je bil pomenek. Pogovarjali so se in se razburjali. Ob razhodu je rekla Lukomorova:

"Naročila bom torej našim, naj izračunajo, koliko stane kava s citrono, ti pa izposluj, da pride ta reč na jelovnik."

Obraz Dementija Pavloviča se je podaljšal.

"Anastazija Petrovna—čuden človek si! Toliko let si že pri nas v službi, pa si še vedno tako otročja! Čemu bi se midva ukvarjala s kavo in citrono? O jelovniku odloča Boris Sergejevič, on naj uredi to reč. Omenil mu bom kavo s citrono, čim ga srečam. Podprl bom tvoje mnenje..."

Potekel je mesec. Vprašanje kave s citrono ni bilo rešeno, v kavarni pri "Anjutinih očeh" so na to že pozabili, ko se je primeril nov dogodek.

Neki gost je zahteval svinjino s hrenom.

Tonja se mu je nasmehnila:

"Svinjine s hrenom nimamo. Imamo pa svinjino s sirom."

"V jelovniku stoji, da imate jesetra s hrenom. To se pravi, da niste brez hrena. Priložite svinjini ščepec hrena in plačal bom račun, ki mi ga boste predložili..."

Tonja je odvrnila:

"Naše vodstvo ne bo nikdar privolilo kaj takega, o tem ne dvomim. Svetujem vam: naročite jesetra s hrenom in svinjsko meso s sirom. Potem vzemite hren z jesetra in ga potresite po svinjini."

Gost je poškrtel, zaklel, udaril s pestjo po mizi in zahteval knjigo za pritožbe. Ponovila se je zgodba o kavi, režino citrone.

Razburjena Lukomorova se je spet napotila k seji vodstva podjetja, k Dementiju Pavloviču, ter ga prosila, naj jo nemudno spremeni k Borisu Sergejeviču, da bi uredili zadevo.

Dementij Pavlovič pa je zapustil Lukomorovo v sprejemnici ter sam odšel k Borisu Sergejeviču. Kmalu se je vrnil.

"Anastazija Petrovna—nimava sreče!" je rekel in globoko vzdihnil. "Boris Sergejevič odhaja na dopust in izročila svoje posle Petru Antonoviču."

"Nič zato, naj pa stvar uredi Peter Antonovič, meni je vseeno!"

Dementij Pavlovič je odkimal:

"Lukomorova, ti si kakor otrok. Kaj meniš, da bo Peter Antonovič prevzel nase takšno odgovornost? Nikdar ne bo storil tega! Torej nama ne preostaja nič drugega, kakor počakati na povratek Borisa Sergejeviča."

"Kaj pa gosti, Dementij Pavlovič? Ali kaj misliš na to, da ima vsak gost svoj okus in svoje zahteve? Kaj naj mu rečem, kadar pride s svojim zahtevkom?"

"Anastazija Petrovna, ti si direktorica, torej ukreni, kar hočeš!"

Že zvečer se je na steni kavarne "Anjutine oči" zablestel širok pas papirja z daleč vidnim napisom:

"Postrežba točna po jelovniku! Do nadaljnjega spremembe niso dovoljene."

I. KUSTER:

Na dnu Jadrana

Prizadevanje šloveka, da si osvoji tudi skrivnostni svet pod morskimi gladinami, je zelo staro.

Pripovedujejo n. pr., da se je Aleksander Veliki dal v sodu z okencem spustiti na dno morja in da je tam zagledal tako veliko ribo, da je tri dni plaval mimo njega. — V novem veliku je iz gole želje po spoznanju nastala praktična potreba. —

Gradnja pristanišč, dviganje zakladov iz potopljenih ladij, izkoriščanje naravnega bogastva morja — vse to je zahtevalo potapljalcev. Od prvih okornih poizkusov je razvoj naglo napredoval do modernih potapljaških oblek, tako imenovanih skafandrov. Takšna obleka, ki je iz gumiranega platna, potapljalca sicer varuje pred mrazom, pred tlakom pa ne. Ker pa človek brez vsega prenese za nekaj atmosfer povečan tlak, ki je povsem telesu isti, tako da ga sploh ni čutiti, ni za potapljanje v globino 40 ali celo 60 metrov nobenih ovir. Za večje globine so seveda potrebni jekleni oklepi, ki so odporni proti tlaku. Dosedanji rekord je dosegel ameriški naravoslovec W. Beebe, ki se je v jekleni krogli spustil 923 m globoko.

Po drugi strani si je ravno Beebe prizadeval, da bi za potapljanje v majhne globine izdelal čim bolj preprosto opremo, tako da bi podmorski svet postal dostopen vsakomur. Obleka je v toplih vodah odveč; ostane le še kovinska čelada s steklenim okencem in obtežbo, stiskalka in cev za dovajanje zraka. Stvar se lahko še bolj poenostavi. Potapljač na sebi nima drugega kot masko, ki jo potrebuje, da vidi, in vrečo z nekaj kg proda okrog pasu. Cev, po kateri mu s stiskalko dovajajo zrak naravnost v usta, drži kar z zobmi. V nasprotju s skafandrovcem, ki je obtežen s 75 kg svinca, je takšen potapljač okreten kot riba; v vodi se počuti kakor doma.

Kakšen je podmorski svet? — Doslej menda ni bilo pesnika ki bi znal na tako vprašanje dostojno odgovoriti; tudi Beebe v svoji knjigi tako pravi. Človek ima občutek, da je prišel v džunglo, toliko živo pisanega življenja je okrog njega. Toda ne, džungla je vendarle predvsem zelena, tu pod morjem pa žare rastline in živali v vseh mavričnih barvah. Skale in stene so kakor pisan mozaik, golega kamna sploh ni videti, vse je prekrito s tisočimi bitji, ki se bore za obstoj. Naravoslovec, ki se uči o teh bitjih iz knjig in ki jih še ni videl živeti, ki ni bil sam sredi tega življenja, se mi kar smili. Sicer pa — kaj bi pripovedoval; takšna le potapljaška oprema, ki je bila v ljubljanskem "Proteusu" natančneje opisana, je tako preprosta, da ni nobene ovire, da si ne bi mogel podmorskega sveta ogledati vsako s. m. Prav verjetno je, da se bo potapljanje že v nekaj desetletjih razvilo v amaterski šport.

NEVESTE LAHKO POTUJEJO V AVSTRIJO IN NEMČIJO

FRANKFURT, 14. avgusta—Ameriški vojaki, ki služijo v okupacijski sili, lahko povabijo svoje zaročenke v Nemčijo in Avstrijo, če pristanejo, da se oženijo v roku 15 dni, je danes izjavilo poveljstvo armade.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Društveni koledar

AVGUSTA

24. avgusta, nedelja. — Piknik društva "Nanos" št. 264 SNPJ na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

29., 30., 31. avgusta in 1. septembra, petek, sobota, nedeljo, ponedeljek—Narodni dan SNPJ prve tri dni so priredbe v S. N. Domu na St. Clair Ave., piknik pa bo na farmi SNPJ, v slučaju dežja pa zabava v SND na St. Clair Ave.

31. avgusta, nedelja. — Društvo Velebit št. 544 SNPJ priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

SEPTEMBRA

7. septembra, nedelja — Ples krožka št. 1 Progresivnih Slovencev v SDD na Waterloo Rd.

14. septembra, nedelja — Ples Memorial kluba v SDD na Waterloo Rd.

21. septembra, nedelja — Ples društva št. 4276 IWO v SDD na Waterloo Rd.

21. septembra, nedelja. — Prva plesna veselica novega plesnega zbor "Triglav" v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

27. septembra, sobota. — Ples društva Naprej št. 5 SNPJ v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

28. septembra, nedelja — Koncert plesnega zbor Slavulj v SDD na Waterloo Rd.

OKTOBRA

5. oktobra, nedelja — Prireditelj

podr. št. 48 SANSa v SDD na Waterloo Rd.

5. oktobra, nedelja. — Igra in ples krožka št. 3 Prog. Slovencev v Slov. društ. domu na Recher Ave.

11. oktobra, sobota. — Ples dr. Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ v Slov. nar. domu, na St. Clair Ave.

12. oktobra, nedelja—Ples društva Združene Slovenke št. 23 SDZ v SDD na Waterloo Road

19. oktobra, nedelja — Plesna veselica društva Washington ZSZ v SDD na Waterloo Rd.

26. oktobra, nedelja — Plesna veselica društva Betsy Ross ABZ v SDD na Waterloo Rd.

26. oktobra, nedelja — Koncert pev. zbor "Planina" v Slov. nar. domu na 5050 Stanley Ave., Maple Heights, O.

NOVEMBRA

2. novembra, nedelja — 25-letnica društva "Cvetiči Noble" št. 450 SNPJ s programom

in plesom v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

2. novembra, nedelja — Ples krožka št. 1 Progresivnih Slovencev v SDD na Waterloo Rd.

9. novembra, nedelja — Prireditelj društva "V boj" št. 53 SNPJ v SDD na Waterloo Rd.

16. novembra, nedelja. — Ples društva Strugglers SNPJ v SDD na Waterloo Rd.

16. novembra, nedelja — Prireditelj podr. št. 106 SANSa v Slov. društ. domu na Recher Ave.

23. novembra, nedelja — Koncert plesnega zbor Jadrana v SDD na Waterloo Rd.

27. novembra, četrtek — Koncert plesnega zbor "Zarja" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

30. novembra, nedelja — Koncert Mlad. pev. zbor SDD na Waterloo Rd.

DECEMBRA

7. decembra, nedelja. — Kon-

cert pev. zbor Slovan v Slov. društ. domu na Recher Ave. ob 3:30 pop.

7. decembra, nedelja — Ples društva Združeni bratje št. 26 SNPJ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

14. decembra, nedelja — Ples Kluba slov. žena v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ženskoga odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

21. decembra, nedelja — Ples ž

A. AVDEJENKO

LJUBIM

Poslovenil: D. RAVLJEN

(Nadaljevanje)

In dedek je brez moči omahnil na vzglavje. Postelja se je stresla pod njim. Zaječale so razsuse deske. Na usta je udarila temnordeča slina.

Varka kleči na kolenih z razpuščenimi lasmi, obriše s koncem svoje zelene praznične obleke brado, rdečo od slin, in med solzami prosi:

— Dedek ... dragi ... limone ... počij si ... jutri ti prinesem limone ...

Sesto poglavje
Kozma se je vrnil v bajto slab in blede, kakor da so ga kuhali v gosti apneni raztopini. Šel je po Pasji vasi v bolniškem odelu. Prazni rokav dolge srajce je izzivalno mahljaj v lah-nem vetru. Kozma rokava ni pridrževal, koračil je in mahljaj z njim.

Neslišno gre med bajtami kovinarjev, rudarjev in drvarjev. Sklanja se, kakor da nekaj ogleduje ali išče.

Zamahne z lahnim, praznim rokavom in tiho stopi v domačo bajto.

Spremljam ga. Vem, zakaj so njegovi koraki tako tihi in dostojanstveni.

Vstopil je, se prestopil in se posadil na klopi. Dihal je tako, da se mu je videl rdeči, otekli jezik, kakor škrge prelažene ribe. Povesil je edino roko ob život: čudno dolga je — ni ji mesta poleg nog. In ta roka grebe žolto ilovico sveže očiščene tal naše bajte.

Tišina. Ded Nikanor je pridržal lončeni vrč pred žejnimi usti; materina roka, ki je držala iglo, se je skrčila in prirasla h komolcu. Njurka, Mitja in jaz smo se začeli usmrkavati. Na razgreti kameniti plošči je šumela pečena turščica. Dragocena bela peresca kokošk so poskakovala po tleh in nikdo jih ni pobral.

Kozma se je premaknil, vzdihnil kakor po kakšnem močnem kričanju ali po trdem delu. In je poprosil:

— Pil bi rad!
Žalostno in tanko je zazvenel bokal v dedovih rokah, zmene-de se je dvignila in pohitela mati, mi pa smo se opogumili in zlezli s peči.

Pogumna Njurka je pristopila k bratu, prijela za prazni rokav, pomahljala z njim in pis-kavo vprašala:

— Kuska, kam si skril loko?

Brat se je zdrnil. Bilo je, kakor da hoče dekletce udariti, toda samo dvignil jo je k sebi in skril vlažne trepalnice v njenih laseh.

Ded se je vzpel na postelji. S skrivljenimi usti se je mučil, da bi nekaj rekel. Tresel se je, božal brado in ni spravil besede iz sebe.

Jaz sem srečnejši kakor Kozma. Bil sem velik, štel sem sedem let, ko sem prvič prišel na tovarniško pobočje nabirat železne odpadke. On pa ni imel niti pet let, ko je šel z očetom krast slamo iz stogov po klan-cih, da bi napolnila slamnjace, in ko je nabiral koks. Ko mu je bilo dvanajst let, ga je oče odvedel k nadzorniku tovarne — tam na nadzornikovem stanovanju sta si nazdravila k srečnemu pričetku dogovorjenega dela, zašumeli so dehteči papirji in naslednji dan je šel fant v valjarno na delo.

Nadzornik ga je določil za mazača valja s kalibrom 280, ki je valjal dolge in okrogle železne tračnice, palice in debele žice.

Pet let je delal Kozma brez dodatka, nagrade, poviška. Hodil je vedno zamaščen, zama-zan ...

Kakor vsa Pasja vas, je Kozma rasel nepismen. In tak bi bil gotovo tudi ostal. Toda rudar Garbuz ga je povedel v klub nepismenih, kjer jih je učil študent, praktikant, visok pomečkan, z dvojnimi naočniki, z velikimi rdečimi ušesi.

Tedaj se je Kozmi primerilo tisto z roko. Bilo je takole:

Zatulia je v valjarni sirena, zazvenel je gong. Nočna posada si je umivala roke. Novi valjarji, plavžarji, pomočniki, dnevnjarji so prijemali klešče in odpirali in so si z rokavi-

cam zastirali obraze pred ognjem.

Ob strani vseh, za omarami z delavskimi stvarmi, so sedeli na shlajeni trdi železni gredi mazači. Kadili so, vznemirjeno ogledovali stroje in delavnico. Kozma se je sklanjal k tovarišem, pihal dim in govoril:

— Pazite, otroci, ne dajte se ... že gre! ...

Zasopihan je prihitel mojster, brisoč si s progastim robcem potno čelo. Bil je nizke rasti, z glavo med rameni, da je bila podobna zamašku v vratu steklenice.

— Zakaj pa vi posedate? Valji že cvili, ker niso nama-zani. Marš na svoja mesta! Kozma je preložil nogo čez nogo. Nekdo je pljunil z lesenim podplatom hrupno razsul plju-valnik po železnih tleh.

— Mazači! — je kričnil mojster, gledaje doslej še ne poznane mladeniče, priskočil je k prvemu, ki je sedel v vrsti, h Kozmi. Prijel ga je za ramena, ga sunil in treščil ob zid.

— Ma-arš! Pasji sin, marš! Na delo! Jutri vas vse požene-m!

Petnajst mladeničev je pri-skočilo tovarišu na pomoč. Nekoliko hromi Kolja, sin padari-ce Bandure, je prijel mojstra za nogo. Petka Kovalj mu je skočil na široki hrbet, Kozma ni izpustil paznikovega grla, medtem ko so vsi drugi vlekli in topli debeluha. In moč se je zvalil na delele plošče.

Po delavnicah — pri pečeh, pri valjih, na skladišču, pri stis-kalnicah — se je že čulo:

— Mladiči stavkajo.

— Mazači?

— Pretepli so mojstra, po-mazali so ga z nafto.

— Ha-ha-ha-ha-ha!

— Hlače so mu slekli ...

Za omarami so se postavili mazači v vrsto. Kozma jih je razporejal, ustne so mu trepe-tale:

— S pesmijo, bratje!

— K ravnatelj!

— K ravnatelj!

Tesno združeni so šli in udar-jali z lesenimi podplati ob želez-ne plošče.

Valjarji so izpuščali iz klešč razbeljene železne kače, ohlaja-

je so se na tleh in posinele. Plavžarji so začepljali iztoke plavžev. Razgreta železna gmo-ta se je belila in se prežigala.

Mazači so stopali mimo svo-jih očetov in bratov. Krčili so jim pot; za njimi se je čulo:

— Držite se mladeniči!

— Nose si obrišite!

— Ne vpjij: "Mama"!

Valji so se počasneje vrtili in začeli cviliti. Inženir in moj-ster, ki si je bil medtem opo-mogel, sta begala po delavni-cah in vzklikala valjarjem:

— Hej, podmaži! Vzemij olj-nico!

Valjarji so se obračali, krivili usta, se posmehovali.

— Hej, mazivo! Daj, prinesi!

— sta vpila inženir in paznik valjarjem.

Lopotali so s pokrovi, se gre-li pri pečeh, — plavžarji niso ubogali. Natakili so plave na-očnike, da ne bi videli.

— Hej, mazivo! ... so se čuli hripavi glasovi okoli po-močinikov.

Pomočniki pa so vtikali glave v vedra in srebalii vodo — nato so se sladko in dolgo obli-zovali.

— Ej, lej; ... — so pridru-ženo šepetali pomočniki med seboj. — Sama sta vzela mazi-vo za valje!

Pravi mazači pa so šli skozi tovarno.

Stopali so po širokem drevo-redu, ki drži do glavne pisarne. Pod drevjem so se ustavljali ljudje. Od nekod se je zbrala otročad in ker je mislila, da je to kakšna zabava, se je pridru-žila.

Pred ravnateljstvo razkošno vilo — z marmorjem, medeni-no, nikljem, usnjem, rdečim platnom, cigaretnimi in dišečimi slaščicami — so se ustavili, primaknili so se do vrat.

Kozma jih je pridržal. Stop-il je naprej, potem z leve no-go nazaj in rekel:

— Mi smo stari delavci!

Oni izza ozadja so stopili na-prej in obkrožili Kozmo.

— Jaz delam v valjarni že tri leta pa sem še vedno samo mazač in brez poviška.

— Jaz tudi!

— Jaz prav tako!

— Jaz že štiri leta!

Kričali so vsi v en glas. Ravnatelj — temne polti, brkat, z zlatom med zobovjem, v trdem, belem, blešččem ovratniku, ka-kor da je iz pločevine, si je za-mašil ušesa in se namrščil.

— Prosim vas, umirite se, ni se vam treba razburjati.

— Čas je že, da nas povišate!

— V pomočnike ...

— Jaz hočem biti plavžar!

— Jaz pa valjar.

— Malo zaslužimo. Doklade!

— Topro, tečki, jaz bom sam rekultiviral ta konflikt.

Stavka se je podaljšala za ne-kaj dni. Nobeden se ni maral lotiti dela mazačev.

In ker so bili zahtevki stav-kujočih neznatni, skromni, jim je bilo ustrezno. Toda še drugi dan je brez glasu in sledu izgi-nil študent, praktikant.

Sedemnajstletni Kozma je stal s kleščami poleg cilindrič-nega valja. Šest let je že lovil in izravnaval razbeljene trač-nice in tako pomagal pomočni-kom. Ni zaostajal za odraslimi, dobival pa je trikrat manjšo plačo.

A Kozma je potreboval mno-go denarja. Živel je ločeno od družine, v domači bajti pa je zagospodarila revščina, lakota.

Treba je bilo pomagati vsaj drobnim bratcem in sestricam. Kozma se je učil, potreboval je denarja tudi za knjige. Potem treba denarja za hrano, za oble-ko, perilo, najemnino, za koti-ček v baraki. Denar je potreben

Dela za ženske

Dekleta, izurjena, ali če se žele naučiti knjigovodne stroke. Pla-ča od ure. Zanimivo delo. Forest City Bookbinding, 326 Caxton Bldg.

Ženske. Zaslužite si ekstra denar z naročili jesenskih oblek, bluz in suits. Delate polni ali delni čas. Pišite za podrobnosti na Maisonsie Frocks, P. O. Box 2300 ali pokličite GLENNVILLE 9276.

POŠTENA

IN ZANESLJIVA ŽENSKA DOBI DELO PRI ODRASLI DRUŽINI Pokličite YE 2966

HIŠNA

20 let ali več stara; visoka; izur-jena; za pomoč in varstvo otroka; dobra plača. Gre ob večerih domov. GA 0251

STREŽAJKA

COUNTER — GRILL Izurjena ima prednost; od 6. zj. do 2. pop. Prosta ob nedeljah. THAYER'S DINER 10518 Madison Ave.

DVOJICA

Bivši G. I. in žena; dobra kuhari-ca in za pomoč spodaj; mož je lahko drugje zaposlen in pomaga tu del časa; prednost ima dvojica z avtom. Dober dom, izvrstna plača. TERRACE 9751

PANTRY SUPERVISOR

druga kuharica; zelo dobra služ-ba za zanesljivo žensko. Dobra pla-ča in dobre delovne razmere. POKLIČITE BO 0256

NATAKARICA

Izurjena; 6 dni tedensko. Poštena in zanesljiva. Dobra plača. SEIGER'S RESTAURANT 11804 Kinsman Rd.

Razno

PLINSKA PEČ NAPRODAJ Temno zelen enamel z okrasom v kremi; pečica na desni strani. V zelo dobrem stanju. Se mora takoj prodati vsled selitve izven mesta. Pokličite kadarkoli AC 2803.

MIREN

zakonski par brez otrok bi rad dobil stanovanje: 3 ali 4 sobami, med E. 55 in E. 79 St. in St. Clair Ave. Kdor ima kaj naj se zgasi v uradu tega lista.

RAZPRODAJA

KOŽ IN USNJA za pošiljke v staro domovino Martin Jakulin 12520 SHAW AVE.

za tobak, za organizacijo, za podporno blagajno, za partijske izdatke.

V valjarni, kjer so odbirali material, je bil stroj "bušera", ki je prvi predeloval še surovo železo. Delo tam ni bilo deljeno in je iztisnilo iz delavca deset krvavih znojcev.

Pazniki so semkaj določali novince, širokoprse in plečate mladeniče. Delo na "bušeri" je bilo dobro plačano, toda redko-kdo je šel tja delat, ker nočne zamene skoraj nikoli ni bilo.

(Dalje prihodnjič)

Avti naprodaj

Cadillac 1938—4-door Sedan Fleetwood ogrodje, grelec, novi tajerji, v izvrstnem stanju. Prvo-vrsten nakup za \$1350.

AT 8343

1938 Buick—4-door Sedan

4 novi tajerji, nov motor, nova barva. Se vzame manjši avto v za-meno. \$800.

AT 8393

5900 LORAIN AVE.

Dela za moške

PRODAJALEC

za prodajanje predmetov, izdelani po slepih; ekskluzivna okolica; brez vsakih stroškov za vas. Pokličite za dogovor.

CH 2266

BODY MAN

prvovrsten; visoka plača od ure, počitnice s plačo, overtime; delav-nica je popolnoma opremljena. RALPH BORELLI TUCKER OHIO INC. 8700 Carnegie Ave. — SW 0333

TALLYMEN

Morajo biti izurjeni. Visoka pla-ča od ure. 5 dni tedensko, 47½ ur; plačani prazniki. Nenavadno dobra prilika za zanesljivo osebo. INDEPENDENT LUMBER 19620 Nottingham Rd., Euclid ali St. Clair poulična

AVTNI MEHANIKI

izurjeni na Ford avtiji; 44 ur tedensko. Dovolj dela. Plača na proviziji.

3735 W. 25 St., SH 2107

MOŠKI IN ŽENSKI

Zaslužite si denar za božič z prodajanjem božičnih kart. Več vrst na izbero; 50 do 25 za \$1.00, z natisnjenim imenom 25 za \$2.50; do 100% dobička. Pišite po vzorce. COLONIAL CARD CO. 2077 E. 4 St.

POLISHERS

Ročno in avtomatično. Stalno; dobra prilika za močnega moškega, ki se želi naučiti dela z visoko plačo na uro ali od komada. 40 ur tedensko; počitnice, zavarovalnina, itd. MONARCH ALUMINUM CO. 9301 Detroit Ave.

MOŠKI (5)

za popravila na ogradjih in fen-derjih. Plača od ure in overtime. Počitnice, zavarovalnina in izvr-sne delovne razmere. Stalno. SCHAEFER BODY 5009 Superior Ave.

OGLEDITE SI TO!

REXAIR INC., VAM BO DEMONSTRIRALA eno izmed največjih iznajdb izza radio, V PONEDELJEK, 18. AVGUSTA ob 1. pop.

Pridite in vidite kako lahko se prodaja; kako lahko postanete ne-odvisni prodajalec. Provizija.

13902 Euclid Ave.

Cleveland, Ohio

RE-NU AUTO BODY potrebuje Body and Fender Man

Plača \$2.00 na uro

Vpraša se pri

JOHN J. POZNIK

982 E. 152 St. GL 3830

VARILCI - ARC

NOČNI ŠIFT

45 ur tedensko

Plača od ure

LEWIS WELDING & ENGINEERING CO.

1 INTERSTATE ST.

BEDFORD, OHIO

Zemljišča

4 ALI 5 SOB

neopremljenih, želi dobiti v na-jem družina s 3 odraslimi osebami in šestletno deklico. Kdor ima za oddati, naj blagovoli pokliče KE 8149.

HIŠA NAPRODAJ

6 sob v slovenski naselbini, blizu E. 55 ceste. Proda se z vso hišno opremo. Za podrobnosti pokličite MA 2980.

NAPRODAJ JE HIŠA

s 6 sobami in kopalnico; gorkota na vroč zrak; nanovo dekorirano in nanovo prebarvano znotaj; zidana garaža. Vse moderno urejeno. Se prodaja s pohištvom ali brez. Polzve se na 1121 E. 68 St.

ODPRTO V NEDELJO 2. DO 6. "Side-by-side," eno prazno stanovanje; 427 E. 152 St., blizu Lake Shore Blvd. v fari sv. Jeronija; 6 sob in kopalnica vsako, 3 garaže. Za hitro prodajo. S. S. BISKINO SK 7426 — CH 3550

Dobro investirano!

Ako kupite 2 hiši na eni loti, vsaka po 4 družine; ena je zida-na, ena lesena; vseh sob je 32. Najemnina sedaj je \$142 mesečno; cena samo \$12.800.

Hiša za 4 družine, 5 sob vsako stanovanje; 4 fornezi, 2 garaži. Nizki davki. Nahaja se v Brat-enah. Zmerna cena.

Ako želite kupiti trgovino ene ali druge vrste, na primer groce-rijo, mesnico, gostilno ali mle-karijo, oglasite se pri

FRANK MACK

6603 ST. CLAIR AVE.

EX 1494

Posluga

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

PRENOVIMO—POPRAVIMO

FORNEZE

Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15—čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat.

Chester Heating Co.

1193 Addison Rd.—EN 0487

Govorimo slovensko

Beneški zastori

Vse kovinski okenski zastori na-rejeni po meri. Prosti proračuni in na odplačila. Točna postrežba. SONNY SEID ADDISON SHADE CO. EX 6797

ODDAJTE VAŠE

NAROČILO SEDA!

CEV IN DIMNIK

ŠČIŠČEN PO

"VACUUM"

\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta

FA 6516

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Nar. Domu,

6419 St. Clair Ave.

•

POŠILJA DENAR v Ju-

goslavijo, Trst, Gorico,

Avstrijo, Italijo in dru-

ge kraje; vsaka pošilja-

tev je jamčena;

•

PRODAJA ZABOJE za

pošiljanje hrane in

obleke v staro domovi-

no in sprejema tudi za-

boje za odposiljanje v

stari kraj.

•

Pri Kollanderju boste

vedno dobro

postreženi.

Ohijske breskve so najboljše!

Naročila za breskve jemljemo v naprej, tako, da jih boste lahko do-bili drugi dan, ko se jih natrga. Prihranite si sladkor—so slastnejše.

Pišite na

MANDEL'S PEACH FARM